

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زندگینامه مشهورترین
شاعران و نویسندگان
ایران و جهان

..... بهاره شفیعی

سر ششاهه : شفيعى ، بهاره ، ۱۳۷۰ .

عنوان و نام پديدآور: زندگينامه مشهورترين شاعران و نويسندگان/ بهاره شفيعى .

مشخصات نشر: تهران : پيام عدالت ، ۱۳۸۶ .

مشخصات ظاهرى: ۱۲۰ ص .

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۰۲۱-۴

وضعيت فهرست نويسى : نيا

موضوع : شاعران -- سرگذشتنامه .

موضوع: نويسندگان -- سرگذشتنامه .

رده بندى كنگره : ۷۹۷PN ۴۶۶/۷

رده بندى ديوى : ۸۰۹

شماره كتابشناسى ملي : ۱۰۹۷۳۲۵

زندگينامه مشهورترين شاعران و نويسندگان

مولف : بهاره شفيعى

شمارگان : ۵۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول - ۱۳۸۷

ناظر توليد : احمد رضا شفيعى

ناشر : پيام عدالت

چاپ : شب تاب

ليتوگرافى : پيام عدالت

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۰۲۱-۴

نشانی : تهران - خيابان وليعصر - خيابان منيريه - پلاک ۲۱۱ تلفن: ۶۶۴۹۸۴۲۶-۶۶۴۱۰۸۴۹

مرکز پخش : بازار آهنگران - کوچه مسجد جامع - بازار کاشفي - پخش شفيعى

تلفن: ۵۵۸۱۰۲۸۴-۵۵۸۱۰۲۷۱

هرگونه بهره بردارى از اين اثر بدون اجازه ناشرين بيگردد قانونى دارد.

قيمت: ۱۳۰۰ تومان

فهرست مطالب

۲۲	اورول، جورج	۷	«زندگی نامه شاعران و نویسندگان»
۲۳	اوحدی مراغه‌ای	۹	آل احمد، جلال
۲۴	اوژن، یونسکو	۱۰	آندرسن، هانس کریستین
۲۴	اوستا، مهرداد	۱۱	ابوریحان بیرونی
۲۵	اوهنری	۱۲	ابوسعید ابوالخیر
۲۶	ایرج میرزا	۱۲	ابونصر فارابی
۲۷	باباطاهر عریان	۱۳	اخوان ثالث، مهدی
۲۷	باربند	۱۴	ادیب نیشابوری
۲۸	بالزاک، انوردهو	۱۵	امیر خسرو دهلوی
۲۹	بایرون، لرد جورج	۱۵	انوری
۲۹	برشت، برتولت	۱۶	ابن بابویه
۳۰	برنارد شاو	۱۷	ابن بطوطه
۳۱	برونته، شارلوت، امیلی، آن	۱۸	استاندال، هانری بیل
۳۲	بهار، محمد تقی	۱۹	اشتاین بک، جان
۳۳	بهبهانی، سیمین	۲۰	اعتصامی، پروین
۳۴	پژمان بختیاری، حسین	۲۱	اقبال لاهوری
۳۴	پو، ادگار آلن	۲۲	البوت

۵۶	دوموریه، دافنه	۳۵	پوشکین، الکساندر
۵۶	دهخدا، علی اکبر	۳۶	پیراندللو، لویجی
۵۸	دیکنز، چارلز	۳۷	تاگور، رابیندرانات
۵۸	رودکی	۳۸	تواین، مارک
۵۹	روسو، ژان ژاک	۳۹	تورگنیف، ایوان
۶۰	رولان، رومن	۴۰	تولستوی، لئونیکلاچ
۶۰	رهی معیری، محمدحسین	۴۱	جامی، نورالدین عبدالرحمن
۶۱	زولا، امیل	۴۲	جمالزاده، محمدعلی
۶۱	زیدان	۴۳	چخوف، آنتوان
۶۲	ژید، آندره	۴۴	حافظ، شمس الدین محمد
۶۲	سپهری، سهراب	۴۶	حالت، ابوالقاسم
۶۳	سروانتس ساودرا، میگل دو	۴۶	حجازی، محمد
۶۴	سعدی	۴۷	حلاج، حسین بن منصور
۶۶	سنائی غزنوی	۴۷	خاقانی شروانی
۶۶	سویفت، جاناناتان	۴۹	خواجوی کرمانی
۶۷	سهروردی، شیخ شهاب الدین	۵۰	خواجه عبدالله انصاری
۶۸	سهیلی، مهدی	۵۰	خیام
۶۸	شاملو، احمد	۵۱	داستایوسکی، فتودور
۶۹	شاه نعمت الله ولی	۵۱	دانته
۶۹	شکسپیر، ویلیام	۵۲	دانشور، سیمین
۷۰	شولوخف، میخائیل الکساندروویچ	۵۳	دقیقی
۷۱	شهریار، محمدحسین	۵۳	دورانت
۷۲	شیخ بهائی	۵۴	دوفو، دانیل
۷۲	صائب تبریزی	۵۴	دولت آبادی، محمود
۷۳	عطار	۵۵	دوما، الکساندر «پدر»
۷۴	عبید زاکانی	۵۵	دوما، الکساندر «پسر»

- ۹۶ مسعود سعد سلمان
- ۹۷ مشیری، فریدون
- ۹۷ ملویل، هرمان
- ۹۸ معین، استاد محمد
- ۹۹ ملاصدرا، صدرالدین محمد بن ابراهیم
- ۱۰۰ منوچهری دامغانی
- ۱۰۰ موام، سامرست
- ۱۰۱ موباسان، گگی دو
- ۱۰۲ مولوی
- ۱۰۳ مونتسکیو
- ۱۰۳ میچل، مارگارت
- ۱۰۴ میرداماد
- ۱۰۴ میرزاده عشقی
- ۱۰۵ ملتون
- ۱۰۶ ناصر خسرو
- ۱۰۷ نظامی گنجوی
- ۱۰۸ نفیسی، سعید
- ۱۰۸ وایلد، اسکار
- ۱۰۹ ویستر، جین
- ۱۱۰ وحشی بافقی
- ۱۱۰ ورن، ژول
- ۱۱۲ وصال شیرازی
- ۱۱۳ ولتر، فرانسواماری آروئه
- ۱۱۴ هاتف اصفهانی
- ۱۱۴ هاینه، هنری
- ۱۱۴ هدایت، صادق
- ۷۵ علوی، بزرگ
- ۷۵ فالکتر، ویلیام
- ۷۶ فخرالدین اسعد گرگانی
- ۷۷ فخرالدین عراقی
- ۷۷ فراهانی، ادیب الممالک
- ۷۸ فرخزاد، فروغ
- ۷۹ فرخی
- ۸۰ فرخی یزدی، محمد
- ۸۱ فردوسی، ابوالقاسم
- ۸۲ فرصت شیرازی
- ۸۳ فروغی بسطامی
- ۸۳ فلوربر، گوستاو
- ۸۴ قاتانی شیرازی
- ۸۴ قزوینی، عارف
- ۸۵ کافکا، فرانز
- ۸۶ کالدول
- ۸۶ کامو، آلبر
- ۸۷ کریستی، آگاتا
- ۸۸ گوته، یوهان ولفگانگ فون
- ۹۰ گورکی، ماکسیم
- ۹۱ گوگول، نیکلای واسیلیویچ
- ۹۲ لندن، جک
- ۹۳ مارکز، گابریل گارسیا
- ۹۴ مارکس، کارل
- ۹۵ مان، توماس
- ۹۶ مترلینگ، موریس

۱۱۸	هوگو، ویکتور	۱۱۵	هرودت
۱۱۹	هومر	۱۱۶	هسه، هرمان
۱۱۹	یاسمی، رشید	۱۱۷	هلبرگت
۱۲۰	یوشیچ، نیما	۱۱۷	همینگوی، ارنست

www.ketab.ir

«زندگی نامه شاعران و نویسندگان»

از میان ملت‌ها و فرهنگ‌های مختلف، ادبیات ایران دارای پیشینه‌ای است تاریخی که هر مصرع و بیت از اشعار شاعران ایران زمین نشانه‌ای از تمدن ایرانیان است. می‌توانیم از میان شاعران ایران، شاعر بزرگ حماسه سرای ایران، ابوالقاسم فردوسی، شاعری که در هر بیت از آثارش سعی در زنده نگه داشتن تاریخ را دارد نام ببریم. با وجود گذشت سالیان سال، هنوز صفحاتی نه چندان زیاد از زندگانی این شاعران و نویسندگان بلندمرتبه باقی مانده است و من و شما که از زندگانی آنها اطلاع داریم، نباید بگذاریم ملت‌های دیگر تاریخ تمدن کشور بزرگمان را مورد غارت قرار بدهند. نباید بگذاریم مانند زمان هخامنشیان افرادی مانند اسکندر مقدونی دست به غارت میراث فرهنگی ما بزنند.

در خاتمه باید بگویم این کتاب برای آشنایی شما عزیزان از زندگی شاعران و نویسندگان ایران و جهان است که برای حفظ کشور و تمدنشان سعی و تلاش بسیار نموده‌اند. همین‌طور ما منتظر انتقادات و پیشنهادات شما عزیزان در رفع نواقص احتمالی این مجموعه هستیم.

آل احمد، جلال

جلال آل احمد نویسنده متفکر و متبحر ایرانی در سال ۱۳۰۲ ه. ش در خانواده‌ای مذهبی پا به عرصه گیتی نهاد.

در سن ۲۰ سالگی به مدت چند ماه در نجف درس طلبگی را دنبال کرد ولی بعد از مدتی به سرزمین خود ایران بازگشت و عضو احزاب سیاسی شد اما به علت اینکه در این محیط نتوانسته بود، آرمان‌های خود را بیابد از آنها جدا شد. از سال ۱۳۲۶ به شغل معلمی روی آورد و نویسندگی را شروع کرد. وی با نوشته‌های طنزآمیز خود که اوضاع سیاسی و یا اجتماعی جامعه را نشان می‌داد شهرتی عظیم در بین طبقات جوان و یا تحصیل کرده به دست آورد.

اولین داستان آل احمد در سال ۱۳۲۴ تحت عنوان زیارت در مجله‌ی سخن چاپ شد. کتابی دیگر از او به نام «از رنجی که می‌بریم» در سال ۱۳۲۶ نوشته شد که این کتاب بر اثر شعارهای حزبی در مورد فشاری که حکومت بر افراد سیاسی و کارگران می‌آورد، نوشته شده بود.

در کتاب‌های «سه تار» و «زن زیادی» می‌توان لحن انتقادی عوام را به خوبی مشاهده کرد. اما در سال ۱۳۳۲ برای مدتی زندانی شد. کتاب سرگذشت کندوها که نوشته‌ی این نویسنده است، درباره‌ی مسایل سیاسی مربوط به ملی شدن صنعت نفت ایران است. در سال ۱۳۳۷ معروف‌ترین کتاب خود را به عنوان مدیر مدرسه به چاپ رسانید که این

کتاب در رابطه با مدیری بی‌پناه است که بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، بر اثر فضای اداری فاسد وی به ناامیدی کشانده می‌شود.

از کتاب‌های معروف دیگر وی که باعث محبوبیتش در بین عوام گشت می‌توان: خسی در میقات، نفرین زمین، نون و القلم و مجموعه پنج داستان را نام برد.

وی همین‌طور مقالات انتقادی بی‌شماری را به چاپ رسانید مانند: هفت مقاله، کارنامه سه ساله، ارزیابی شتابزده، غرب‌زدگی، سه مقاله‌ی دیگر و...

سرانجام جلال آل‌احمد این نویسنده‌ی روشنفکر در شهریور ماه ۱۳۴۸ در سن ۴۶ سالگی دار فانی را وداع گفت.

آندرسن، هانس کریستین

هانس کریستین آندرسن نویسنده و افسانه‌نویس دانمارکی در ۲ آوریل سال ۱۸۰۵ م در شهر اودنس واقع در کشور دانمارک دیده به جهان گشود. وی در خانواده‌ی فقیری متولد شد و پدرش کفاش تهیدستی بود که در جوانی در گذشت و مادرش بارنج و سختی فراوان معشیت زندگی خود و فرزندانش را تأمین می‌کرد.

هانس در سن ۱۴ سالگی خانه‌ی پدری را ترک کرد و به شهر کپنهاگ رفت و در تئاتر سلطنتی مشغول به کار شد. وی با کمک جوناس کالین، مدیر تئاتر به مدرسه راه پیدا کرد ولی متأسفانه در آنجا مورد آزار و اذیت قرار می‌گرفت. سرانجام بر اثر استعداد خود و کمک‌های کالین طی سال‌های ۱۸۲۷-۱۸۲۸ به دانشگاه رفت. وی تحت تأثیر داستان‌های سروالتر اسکات و نویسندگانی از نظیر هونمان که داستان‌های تخیلی کودکان را منتشر می‌کردند، تصمیم به داستان‌نویسی برای کودکان گرفت و بر اثر این داستان‌ها دارای شهرتی چشمگیر شد. در سال ۱۸۳۰ به سواحل مدیترانه مسافرت کرد و برای مدت کوتاهی به ایتالیا رفت و مشاهدات خویش را در کتابی تحت عنوان بازار شاعر (۱۸۴۲) و در سایر سفرنامه‌هایش به انتشار رسانید.

وی به علت اینکه در کودکی دارای چهره‌ی زشتی بود، مورد آزار و اذیت قرار می‌گرفت و به همین دلیل کتاب جوجه اردک زشت را نوشت. از آثار معروف او می‌توان: دخترک کبریت فروش، لباس جدید امپراتور، ملکه برف‌ها، کلاوس کوچک و کلاوس بزرگ، باغ بهشت، ملکه گل‌ها، کنش‌های قرمز، سوزن، سرباز دلیر سربی، پری دریایی را نام برد. آثار وی به صدها زبان زنده‌ی دنیا ترجمه شده است.

سرانجام هانس کریستین آندرسن در ۴ اوت ۱۸۷۵ (سن ۷۰ سالگی) در شهر کپنهاگ دیده از جهان فرو بست.

ابوریحان بیرونی

ابوریحان محمد بن احمد بیرونی فیلسوف و مورخ و زبان‌شناس و شاعر و ریاضی‌دان و منجم ایرانی در ۳۶۲ هجری قمری در بیرون خوارزم پا به عرصه‌ی گیتی نهاد.

وی قسمت نخست عمرش را در خوارزم گذراند و مورد توجه‌ی خوارزمشاه نیز بود و بعد از آن به خدمت شمس‌المعالی قابوس و شمشگیر آمد و از او حمایت دید.

او در کنار سلطان محمود غزنوی به هند رفت تا در آنجا سانسکریت و فلسفه هند را بیاموزد و توانست کتاب «تحقیق ماللهند» را که مشتمل بر زبان و فلسفه و تاریخ و ادیان ملت باستانی هند است را بنویسد. وی در علوم نجوم و هندسه هم ۲ تألیف دارد که اولین آنها «التفهیم لاوائل صناعة التنجیم» است که در سال ۴۲۰ نوشته است و دومین آنها «قانون مسعودی» است که به نام سلطان مسعود غزنوی در حدود سال‌های ۴۲۱-۴۲۷ ه. ق نوشته است.

از آثار ارزشمند وی می‌توان به: الدستور، مقالید علم هیئت، الاستیعاب فی صنعة الاسطرلاب، الاستخراج الاوتار فی الدائرة، التسطیح و تبطیح الکور اشاره کرد.

سرانجام ابوریحان بیرونی در سال ۴۴۰ هجری قمری در غزنه دیده از جهان فرو

ابوسعید ابوالخیر

ابوسعید ابوالخیر یکی از عارفان بزرگ ایران است که در سال ۳۵۷ هجری در میهنه از نواحی خاوران ابیورد متولد شد. پدر وی مردی عطار و عارف مشرب بود و در حلقه‌ی صوفیانه‌ای که تشکیل می‌داد، سعی می‌کرد فرزند خویش را نیز با اصول تصوّف و عرفان آشنا سازد.

گفته‌ها و سخنان ارزشمند وی در کتاب اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابی‌سعید نقل شده است. بعد از شیخ دو کتاب از سوی نوادگانش در رابطه با او نوشته شده است. یکی «اسرار التوحید...» نوشته‌ی محمّد بن منور و دیگری «حالات و سخنان شیخ ابوسعید» از کمال الدین محمد است.

می‌توان گفت، ابوالخیر یکی از بزرگترین متصوفین و عارفان بزرگ ایرانی است که سرانجام در سال ۴۴۰ ه. ق در خراسان درگذشت.

ابونصر فارابی

حکیم ابونصر فارابی فیلسوف ارزشمند ایرانی ملقب به معلم ثانی در سال ۲۶۰ هجری قمری در فاراب ماوراءالنهر متولد شد. او بر اثر تلاش‌های کم‌نظیر خود در زمینه‌ی مشائی و اشراقی و در اصول مذهب شیعه تحقیقات زیادی کرد و توانست لقب معلم ثانی را از آن خود کند.

وی فردی بی‌چیز بود که در ابتدا توانست شغل باغبانی را اختیار کند و در شب نیز با استفاده از نور چراغ پاسبان مطالعه کند، که به مقام قاضی القضاة دمشق نیز نائل آید. اثر مشهور او در جامعه‌شناسی «آراء اهل المدينة الفاضله» نام دارد که در این کتاب جامعه‌ها به ۴ دسته تقسیم می‌شوند: «مدينة الحسنات»، «مدينة الضرورية»، «مدينة التجاریه»، «مدينة التغلب». فارابی در موسیقی دستی توانا داشت و ساز «قانون» را نیز او اختراع کرد و کتاب الموسیقی الکبیر را در این رابطه نوشته است.

از دیگر آثار ارزشمند او می‌توان رساله تحقیق غرض ارسطاطالیس فی کتب ما بعد الطبیعه، عبون المسائل، مقاله فی معانی العقل، فصول الحکم، شرح کتاب البرهان الارسطو، ما یصح و ما لا یصح من احکام النجوم، کتاب المختصر فی المنطق، احصاء العلوم، الجمع بین رائی الحکمین افلاطون الهی و ارسطاطالیس را نام برد. سرانجام حکیم ابونصر فارابی در سال ۳۳۹ هجری قمری در شهر دمشق سوریه درگذشت.

اخوان ثالث، مهدی

مهدی اخوان ثالث شاعر معاصر در سال ۱۳۰۷ در مشهد متولد شد. نام پدرش علی بود که اصلیتش نهرنج یزد بود ولی کوچ کرده و پرورش یافته‌ی خراسان بود. در زمان تحصیل در مدرسه، استعداد خود را در عرصه‌ی شعر و موسیقی نشان داد ولی خانواده‌ی وی از ورود او به عرصه‌ی موسیقی موافق نبودند و به همین دلیل او به شاعری روی آورد و تخلص امید را یک شاعر خراسانی به او داد و او خود را «م. امید» خواند. مدتی وی به کار معلمی مشغول بود و در سال ۱۳۲۹ با همسرش ایران ازدواج کرد و در سال ۱۳۳۰ مجموعه‌ی ارغنون را به چاپ رسانید.

در سال ۱۳۳۳ به عنوان زندانی سیاسی دستگیر شد و بعد از چند ماه آزاد گردید. در سال ۱۳۳۶ در رادیو شروع به کار کرد و در سال ۱۳۴۸ به شهر خوزستان «آبادان» سفر کرد و در تلویزیون آن شهر شروع به کار کرد و در سال ۱۳۵۳ دختر وی به نام لاله در روز ۲۶ شهریور، در اثر افتادن در رودخانه‌ی سد کرج درگذشت. او در سال ۱۳۵۸ در سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی فرانکلین سابق شروع به کار کرد. وی در سال ۱۳۶۹ به اولین و آخرین سفر خارج از کشور خویش به دعوت خانه‌ی فرهنگ آلمان رفت.

در ۲۹ تیر ماه ۱۳۶۹ به ایران بازگشت. اخوان ثالث در سال‌های پایانی زندگی به

عنوان استاد ادبیات فارسی در چند دانشگاه تهران به تدریس مشغول بود.
از دیگر آثار او می‌توان: زمستان، آخر شاهنامه، از این اوستا، در حیات کوچک
پاییز در زندان را نام برد.

سرانجام مهدی اخوان ثالث ساعت ۱۰/۳۰ شب یکشنبه ۴ شهریور ۱۳۶۹ در
بیمارستان مهر تهران درگذشت و پیکر وی را در جوار آرامگاه حکیم ابوالقاسم
فردوسی در باغ شهر توس به خاک سپردند.

ادیب نیشابوری

شاعر نابینا ولی زنده دل نیشابوری در سال ۱۲۸۱ هجری قمری همزمان با حکومت
ناصرالدین شاه قاجار در روستایی واقع در نیشابور پا به عرصه گیتی نهاد. در خانواده‌ای
کشاورز می‌زیست. نامش را عبدالجواد نامیدند، اما به مرور زمان به ادیب نیشابوری
شهرت یافت. در سن ۴ سالگی بر اثر آبله چشم‌هایش نابینا شد و پس از معالجه چشم
چپش اندکی بینایی یافت به همین دلیل از رفتن به مکتب محروم ماند. اما دارای حافظه‌ی
قوی و خوبی بود. شبی از شب‌های ماه مبارک رمضان که پدرش ملاحسین دعای سحر
را زمزمه می‌کرد به او گوش سپارد و دعا را حفظ شد. شب بعد که پدر بر اثر خواب
آلودگی دعا را اشتباه خواند، ادیب اشتباه پدر را تصحیح کرد و این موضوع باعث شد او
را به مکتب بفرستند. در مکتب خیلی زود خواندن و نوشتن را آموخت و مقدمات تازی
را فراگرفت. پس از آن به نیشابور سفر کرد و تا ۱۶ سالگی آنجا ماند و در سال ۱۲۹۷
ه. ق به مشهد رفت و درس‌های علوم مقدماتی، صرف و نحو، مقامات بدیعی و منطق را
آموخت و حکمت و کمال را به خوبی می‌دانست و بعد از آن به نیشابور بازگشت. او
می‌توانست دوازده هزار شعر را نیز محفوظ بدارد.

در اواخر عمرش به شهر مشهد رفت و به تدریس علوم دینی در حوزه‌های علمیه
پرداخت.

امیر خسرو دهلوی

امیر خسرو دهلوی شاعر معروف هندوستانی در سال ۶۵۱ هجری در شمال هندوستان شهر پتالی دیده به جهان گشود. پدرش در شهر «کش» ترکستان اقامت داشت و در حمله مغول به هندوستان مهاجرت کرد. او پس از تحصیلات علوم و ادبیات در دربار شاهان هندوستان جای گرفت. دیوان او معروف می‌باشد و چند مثنوی هم سروده و قصه‌هایی از زبان هندی به فارسی ترجمه کرده است. اشعار مثنوی او حدود هیجده هزار بیت است. از شعرای طراز اول ادبیات ایران است، همچنین از مهم‌ترین شعرای دوره مغول و تیموریان است. در عرفان و تصوف دستی توانا داشته است و سبک اصلی شعرهای او سبک هندی است و دیوان معروف او مشتمل بر ۵ قسمت است: ۱- تحفة الصغر که شامل اشعار دوران جوانی اوست. ۲- وسط الحیوة که شاعر اشعار آن را بین ۲۰-۳۰ سالگی سروده است. ۳- غزوة الکمال که بین ۳۰-۴۰ سالگی سروده است. ۴- بقیة النقیه که اشعار دوران پیری اوست. ۵- نهایة الکمال که شاعر آخرین شعرهایش را در آن سروده است.

از آثار دیگر او می‌توان به: مطلع الانوار - شیرین و خسرو - مجنون و لیلی، آیینی اسکندری، هفت بهشت، اعجاز خسروانی، قران السعدین، مفتاح الفتوح، خزائن الفتوح، رسائل الاعجاز اشاره کرد.

امیر خسرو در سال ۷۲۵ در تنهایی و اندوه درگذشت و در کنار آرامگاه پدر و مرشد خود شیخ نظام‌الدین اولیا به خاک سپرده شد.

انوری

اوحدالدین علی انوری در قریه‌ی بدنه نزدیک به مهنه یا میهنه «زادگاه ابوسعید ابوالخیر» واقع در خاک خاوران میان توس و سرخس زاده شد. در جوانی در توس به تحصیل علوم و ادبیات پرداخت. در نجوم پیشرفت قابل توجهی کرد ولی به علت فقر

نتوانست آنگونه که شایسته بود به مقامی برسد. وی بعدها به خدمت سلطان سنجر درآمد و بخشی از زندگیش در آرامش و برخورداری گذشت و این به علت این بود که در مدح سلطان سنجر شعری سروده بود.

در سال ۵۴۸ گروهی از طوایف غز بر اثر ظلم کارگزاران دولت سلجوقی سر به شورش برداشتند و در جنگی، سنجر را شکست دادند و او را اسیر کردند و پس از آن به سمت خراسان رفتند و ایرانی‌های زیادی را به وجود آوردند، غارت و ستم کردند و دانشمندان و بزرگان را کشتند و انوری از غم همشهریان خود به فغان آمد و شعری سرشار از تأثر برای فرمانروای ماوراءالنهر که پسر خوانده‌ی سنجر بود، فرستاد که نام این «نامه‌ی اهل خراسان» بود. این شعر یکی از مشهورترین اشعار اجتماعی اوست که تا به حال به زبان‌های انگلیسی، آلمانی و روسی نیز ترجمه شده است.

بیشترین شهرت او در قصایدش است. که عموماً ۳ مضمون یعنی ستایش شاهان و بزرگان، وصف طبیعت و هجو دشمنان و مخالفان است.

برخی از شاعران گذشته، انوری را هم پایه‌ی فردوسی و سعدی و هر سه را از پیامبران شعر فارسی شمرده‌اند.

غزلیات او در دیوان اوست. بخش عمده‌ی دیگری از اشعار او قطعات اوست و از این حیث او را پیشگام ابن یمین، شاعر قطعه سرای عصر سربداران دانستند. موضوع قطعات انوری ستایش، خواهشگری، بد زبانی و هجاگویی است.

همچنین انوری علاوه بر موضوعات اجتماعی، غزل‌هایی درباره‌ی دوران جوانی‌اش که موضوع آنها عشق است سروده است.

سرانجام او حدالدین انوری در سال ۵۸۳ به زندگی بدرود گفت.

ابن بابویه

محمد بن علی بن موسی بن بابویه قسمی معروف به شیخ صدوق، فقیه و نویسنده

مشهور شیعه در شهر قم پا به عرصه‌ی گیتی نهاد. وی در شهر قم علم فقه را فراگرفت و همانجا به تجارت پرداخت. در سال ۳۲۸ به خدمت حسین بن روح رسید و شاگردی وی را قبول کرد. ابن بابویه یکی از معروف‌ترین شاعران دوره‌ی سامانیان بود و کتاب من لایحقره الفقیه خویش را از کتب معتبر شیعه و یکی از کتب اربعه به نام الولید نوشته است. مدتی در بغداد تدریس کرد و اواخر عمرش را در ری سکونت کرد. تالیفات او نزدیک به سیصد جلد و از مراجع معتبر فقهی نوشته شده است. وزیر رکن الدوله، صاحب بن عباد او را گرامی داشت و ابن بابویه نیز کتاب عیون الاخبار الرضا را به نام او به انتشار رسانید.

از آثار او می‌توان: التوحید، علل الشرایع، الاعتقاد، ثواب الاعمال، الخصال را نام برد.

سرانجام ابن بابویه در سال ۳۸۱ هجری قمری در شهر ری در گذشت و آرامگاه وی نیز در همین شهر است.

ابن بطوطه

شرف‌الدین ابو عبدالله محمد بن ابراهیم یوسف اللواتی ثم الطنجی در سال ۷۰۳ هجری قمری در طنجه مراکش پا به عرصه‌ی گیتی نهاد. وی عالم و جهان‌گرد معروفی است که در سن ۲۰ سالگی به قصد زیارت خانه‌ی خدا از طنجه «شهری بندری در مراکش» خارج شد و این مقدمه‌ی سفرهای دیگر او بود که مدت ۳۰ سال به طول انجامید و توانست به کشورهای عراق، مصر، شامات، یمن، چین، سودان و آندلس «اسپانیای امروزی» به قصد سیاحت و مطالعه بپردازد. ابن بطوطه در سال ۷۵۴ به مراکش بازگشت، در حالی که این آخرین سفرش بود. سلطان مراکش نیز از او تجلیل کرد و به دبیر خویش، ابن جزری فرمان داد که شرح سفر و داستان‌های سفر او را ثبت و ضبط کند. بدین ترتیب، سفرنامه‌ی ابن بطوطه با عنوان رحله‌ی ابن بطوطه «تحفة النظار و غرایب

الأمصار» به چاپ رسید. دقت نظر، واقع بینی و توصیف های زیبای ابن بطوطه باعث شد تا سفرنامه اش در زمره ی یکی از بهترین و جالب ترین سفرنامه ها قرار گیرد. ابن بطوطه را می توان از یکی از ترقی دهندگان علم جغرافیا نام برد. سرانجام ابن بطوطه این عالم بزرگ در سال ۷۷۹ هجری قمری دار فانی را وداع گفت.

استاندال، هانری بیل

هانری بیل استاندال نویسنده ی معروف فرانسوی و یکی از پیشکسوتان مکتب رمانتسیسم «رمانتیک» در ۲۳ ژانویه ۱۷۸۳ میلادی در گدنویل پا به عرصه ی گیتی نهاد. در کودکی مادرش را از دست داد و آزار و اذیت بیش از حد پدر را متحمل شد و به همین دلیل از پدرش نفرت داشت، پس می توان گفت او کودکی دشواری را گذرانده است.

وی در مدرسه اکول سانترال محل تولدش به تحصیل پرداخت و در آنجا با آثار شکسپیر آشنا گردید.

در سال ۱۷۹۹ به شهر پاریس رفت، تا از آنجا بتواند به مدرسه پلی تکنیک راه پیدا کند ولی متأسفانه در امتحان ورودی قبول نشد و به همین دلیل بیمار شد. پس از معالجه به نوشتن نمایشنامه پرداخت ولی باز او موفقیتی کسب نکرد. بعد از تبعید ناپلئون به جزیره الپ، او نیز به ایتالیا سفر کرد و مدت هفت سال آنجا بود. همزمان با خلع شارل دهم از سلطنت و آغاز پادشاهی لویی فیلیپ، استاندال را کنسول تربیت کردند، ولی بر اثر مخالفت مترنخ به سیویتا وکیا فرستاده شد و این مانند حکم تبعیدی برای او بود و در آخر عمر نیز فلج شد.

از آثار مشهور او می توان به: سرخ و سیاه، زندگی هانری برولدر، زندگی ناپلئون، معبد پارم، گردش های رم، راسین و شکسپیر، آرناس، زندگی روسینی، وقایع ایتالیا،

راهبه کاسترو اشاره کرد.

سرانجام هانری بیل استاندارد در ۲۳ مارچ ۱۸۴۲ میلادی دار فانی را وداع گفت.

اشتاین بک، جان

اشتاین بک نویسنده‌ی سرشناس آمریکایی، در سال ۱۹۰۲ در سالیانس کالیفرنیا در یک خانواده‌ی آلمانی - ایرلندی پا به عرصه‌ی گیتی نهاد. پدرش خزانه‌دار بخشداری و مادرش معلم بود. وی در کودکی کارگر مزرعه بود. جان سخت به زادگاهش علاقه‌مند بود. می‌توان علاقه‌مندی او را در آثارش دید. وی در سال ۱۹۱۹ برای ادامه تحصیل به دانشگاه استنفورد رفت. او هنوز دانشگاه را به اتمام نرسانده بود که به نیویورک رفت. اولین اثر او «فنجان طلایی» بود که موفقیتی کسب نکرد. وی در سال ۱۹۳۵ توریتلا فلات را به چاپ رسانید و با انتشار این کتاب توانست، نخستین موفقیت خویش را کسب کند.

وی نویسنده‌ی آثار مکتب رئالیست بود و به تشریح وقایع و دردهای جامعه می‌پرداخت. در سال ۱۹۳۶ کتاب نبردی مشکوک را نوشت که با مخالفت مستقدان روبرو شد. در سال ۱۹۳۷ کتاب موش‌ها و آدم‌ها با استقبال غیرقابل باوری از طرف جامعه روبرو شد. سرانجام شاهکار خویش را تحت عنوان خوشه‌های خشم در سال ۱۹۳۹ به چاپ رسانید که باعث شد او به دریافت جایزه نوبل نائل گردد. در سال ۱۹۴۳ وی یک خبرنگار جنگی روزنامه هرالدتربون شد و به اروپا رفت. از دیگر آثار او می‌توان به: دهکده از یاد رفته، مراتع بهشتی، فنجان زرین، شرق بهشت، ماه پنهان است، آتش درخشان، دریای کورتز، شب تاریک، بمب‌ها را بیفکنید، پنجشنبه دلپذیر، چمنزارهای بهشتی، مسافرت‌های جان به همراه چارلی، فرمانروایی زودگذر پین اشاره کرد.

سرانجام این نویسنده‌ی آمریکایی در سال ۱۹۶۸ میلادی در سن ۶۶ سالگی در

سرزمین خویش به خاک پیوست.

اعتصامی، پروین

پروین اعتصامی شاعر پر آوازه‌ی تبریزی فرزند یوسف اعتصام الملک آشتیانی در ۲۵ اسفند ۱۲۸۵ شمسی در تبریز پا به عرصه‌ی گیتی نهاد. کمتر شاعر زنی است که در مدتی کوتاه شهرتی فراگیر داشته باشد ولی پروین، یکی از آن استثناهاست که با بیش از ۵۰ سال باز اشعار وی را می‌خوانند. وی در دوران کودکی همراه خانواده‌اش به تهران آمد و مقدمات عربی و برخی متون فارسی را در نزد پدرش در خانه آموخت. در ۸ سالگی زبان به شاعری گشود؛ وی از همان کودکی با شاعری آشنا بود چون خانه‌ی آنها محفل شاعران آن روزگار بود. پروین به پیشنهاد پدرش جهت یادگیری زبان انگلیسی وارد کالج آمریکایی تهران گردید و سپس با پدرش به سفرهای داخل و خارج می‌رفت. اولین اشعار زیبایش را در مجله‌ای که پدرش منتشر می‌کرد، تحت عنوان بهار به چاپ رسانید. می‌توان یکی از مشوقین او را ملک الشعرای بهار نامید که بعدها بر دیوان او مقدمه نوشت.

پدر وی قطعه‌های زیبایی را از کتاب‌های خارجی به فارسی ترجمه می‌کرد و از دختر خردسالش می‌خواست تا آنها را به نظم درآورد.

سرانجام در ۱۹ تیر ماه ۱۳۱۳ با پسر عمویش که رئیس شهربانی بود، ازدواج کرد و به کرمانشاه رفتند ولی پس از مدت اندکی به علت عدم توافق اخلاقی بین آنها این ازدواج منجر به طلاق و جدایی شد زیرا یکی شاعری نازکدل و دیگری دارای روح خشن بود.

پروین پس از آن به تهران بازگشت و اشعاری دردناک در باب کودکان و درماندگان سرود که طعم تلخ جدایی در آن بی‌تأثیر نبود. اشعار او حکیمانه و نو است و دارای نکات اجتماعی و انتقادی است. می‌توان وی را پیرو سبک ناصر خسرو نامید. پس از

دوره‌ای باز سایه‌ی غم به زندگی او سایه انداخت و پدر عزیزش در ۱۲ دی ماه ۱۳۱۹ هجری قمری در گذشت و او غرق در ناراحتی شد.

سرانجام پروین اعتصامی شاعر آرام تبریزی با قلبی تپنده در نیمه شب جمعه ۱۵ فروردین ۱۳۲۰ در آغوش مادر بر اثر بیماری حصبه مانند کبوتری به سوی جاودانه‌ها پرواز کرد و جنازه‌اش را در صحن حضرت معصومه (س) در قم کنار آرامگاه پدرش به خاک سپردند.

اقبال لاهوری

اقبال لاهوری فرزند نور محمد «سیالکوتی» در شهر سیالکوت پاکستان در خانواده‌ای از قشر متوسط جامعه متولد شد. وی خواندن و نوشتن را در مسجد و با قرآن مجید شروع کرد و پس از آن راهی مدرسه شد. دوره‌ی متوسطه را در کالج «اسکاچ لشن کالج» گذراند، و در دوران تحصیل درخشندگی خاصی را از خود نشان داد و سرودن شعر را از دوران ابتدائی آغاز نمود.

وی پس از طی دوره‌ی متوسطه در سال ۱۸۹۵ برای تحصیلات عالی به لاهور گردید. تحصیلات دانشگاهی‌اش را در زمینه‌ی فلسفه در لاهور به اتمام رسانید و در دانشگاه علیگر دوره‌ی فوق لیسانس را تمام کرد و در همان دانشگاه رشته‌های تاریخ، فلسفه و علوم را تدریس کرد. جهت تکمیل کردن تحصیلاتش راهی دانشگاه کمبریج شد و در دانشگاه «لیکولن» حقوق خواند و از دانشگاه کمبریج درجه‌ی فلسفه‌ی اخلاق گرفت. وی در مدتی کوتاه زبان آلمانی را آموخت و سپس در سال ۱۹۰۸ به وطن خویش بازگشت و در سال ۱۹۲۷ به عضویت مجلس قانون‌گذاری پنجاب انتخاب شد.

از آثار این شاعر روشن فکر می‌توان اسرار و رموز، ارمغان حجاز، جاویدان، پیام شرق، زبور عجم را نام برد.

آثار وی به ۳ زبان فارسی، اردو و انگلیسی به چاپ رسیده است. اشعار این شاعر بیشتر به زبان فارسی هستند، چنانکه ۱۴ کتاب شعر او: اسرار خودی، رموز بیخودی، خلاصه‌ی مثنوی، زبور عجم، گلشن راز جدید، بندگی نامه، پیام مشرق، افکار، می‌باقی، نقش فرنگ، جاویدنامه، پس چه باید کرد؟، مسافر، ارمغان حجاز به فارسی نوشته شده‌اند.

سرانجام این شاعر روشن فکر و آزادیخواه در سال ۱۹۳۸ مصادف با اردیبهشت ۱۳۱۷ دار فانی را وداع گفت و در نزدیکی دروازه‌ی تاریخی مسجد لاهور به خاک خفت.

الیوت

توماس الیوت شاعر معاصر انگلیسی در سپتامبر ۱۸۸۸ در «سنت لوئیز» آمریکا پا به عرصه‌ی گیتی نهاد. زمانی که تحصیلات مقدماتی‌اش را به پایان رسانید، وارد دانشگاه «هاروارد» شد و تحصیلاتش را در آنجا ادامه داد. زمانی به شهرت دست یافت که اثر منظوم خود را تحت عنوان «سرزمین ویران» در سال ۱۹۲۲ به چاپ رسانید. وی پس از طولانی شدن سکونتش در این کشور به تبعیت انگلیس درآمد. در سال ۱۹۴۸ برنده‌ی جایزه‌ی ادبی نوبل گردید.

می‌توان از آثار این شاعر که بیشتر آنها به نظم است به: جنگل مقدس، جنایت در کلیسا، کوکتیل پارتی، سرزمین ویران و شخم اشاره کرد.

اورول، جورج

اریک آرتور بلیو معروف به جورج اورول نویسنده‌ی مشهور در سال ۱۹۰۳ میلادی در هندوستان متولد گردید. تحصیلات خود را در شهر اتون گذراند و در فاصله بین سال‌های ۱۹۲۸-۱۹۲۲ در اداره سلطنتی انگلستان در برمه خدمت کرد. پس از آن

راهی فرانسه شد و با سمت معلمی به سمت انگلستان رفت و بعدها با شغل کتابفروشی مشغول به کار شد. در سال ۱۹۳۷ به اسپانیا رفت و با جمهوریخواهان به مبارزه پرداخت و طی این نبردها به سختی زخمی شد. وی در جنگ جهانی دوم علاوه بر خدمت در گارد محلی برای BBC نیز کار می‌کرد. در سال ۱۹۴۳ مسئولیت صفحات سیاسی و نقد و بررسی ادبی نشریه تربیون را بر عهده گرفت. وی با نشر مزرعه حیوانات در سال ۱۹۴۵ به شهرت رسید.

از آثار او می‌توان به: در ژرفت، سال‌های برمه، درود بر کاتالونیا و ۱۹۸۴ اشاره کرد. کتاب آس و پاس‌های او نیز یکی از مشهورترین کتاب‌های او در جهان است. سرانجام جورج اورول در ۲۵ ژانویه ۱۹۵۰ در لندن از دنیا رفت.

اوحدی مراغه‌ای

رکن‌الدین اوحدی شاعر متصوف آذربایجان، متخلص به اوحدی یکی از شاعران پر آوازه‌ی قرن هفتم و هشتم هجری در سال ۶۷۰ در مراغه متولد شد. اشعار او از عارفانه‌های پر شور و حال است. وی به علت اینکه در شهر مراغه هم متولد شد و هم در گذشت به نام مراغه‌ای مشهور شد. پدرش از مردم اصفهان بوده است و او در ابتدای کار شاعری به نام «صافی» معروف شد و پس از آن به «اوحدی» تخلص یافت. وی مثنوی «جام جم» را در آذربایجان سرود و در آنجا در خدمت ابوسعید آخرین شاه مغول بود. وی از پیروان ابوحامد اوحدالدین احمد کرمانی بوده و تخلص خود را نیز او گرفته است.

از آثار او می‌توان به منطق العشاق، یادنامه اشاره کرد.

وی در سال ۷۳۸ هجری قمری در شهر مراغه درگذشت و آرامگاهش نیز در آن مکان است.

اوژن، یونسکو

یونسکو اوژن نویسنده‌ی مشهور رومانی در سال ۱۹۱۲ در اسلاتینا واقع در جنوب رومانی متولد شد. یک سال پیش نداشت که همراه پدر و مادرش به فرانسه رفتند و تا سن ۱۳ سالگی در فرانسه ماندند. مادرش اصلیت فرانسوی داشت. وی در سال ۱۹۲۵ به رومانی مراجعت کرد تا دوره‌ی دبیرستان را در آنجا سپری کند و بعد به دانشگاه رفت. در همین زمان مجموعه مقالاتی تحت عنوان «نه» به چاپ رسانید.

در سال ۱۹۳۸ با بورس تحصیلی به فرانسه رفت و شروع به نوشتن نمایشنامه کرد. از آثار او می‌توان به: آوازخوان تاس «۱۹۴۹»، درس «۱۹۵۱»، صندلی‌ها «۱۹۵۲»، آمده یا چگونه از شرش خلاص بشویم «۱۹۵۴» و کرگدن «۱۹۵۹» اشاره کرد.

اوستا، مهرداد

محمدرضا رحمانی معروف به مهرداد اوستا از شعرا و غزلسرایان معروف معاصر که اشعار دلنشین و مردم پسند زیادی سروده است، در سال ۱۳۰۸ هجری شمسی در بروجرد پا به عرصه‌ی گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات متوسطه به تهران رفت و فعالیت‌های ادبی خویش را شروع کرد. مدتی در اهواز معلم بود و از دهه ۲۰ به انجمن‌های ادبی تهران راه یافت. می‌توان از جمله موفق‌ترین آثار ادبی او آرش کمانگیر را نام برد.

سال‌ها در دانشکده هنرهای زیبا اشتغال داشت، همچنین شعر نیز می‌سرود. در سال ۱۳۶۲ ریاست شورای شعر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را عهده‌دار شد. می‌توان از مهم‌ترین آثار او به: مقالات ادبی، امام حماسه‌ای دیگر، تیرانا، پالیزبان اشاره کرد.

او کتاب‌های متعددی را از قبیل عقل و اشراق، رسالاتی در منطق و فلسفه و